

ANG

Bayan

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxism-Leninismo-Maoismo

Edisyong Hiligaynon

Tuig XXXIV No. 10

Hunyo 21, 2003

www.philippinerevolution.org

Editoryal

Arroyo, kandidato sang imperialismong US sa 2004 eleksyon

Nagadamo nga nagadamo ang patimaan nga nagahanda na si Gloria Macapagal-Arroyo nga magdalagan sa eleksyon sa 2004. Nagadalihabong subong ang mga tinawo sa Malakanyang kag mga kaalyadong pulitiko sa paghanda sa posibleng pagkandidato niya sa pagkapresidente. Labing nagdaku ang posibilidad sini kapin na subong nga naubos ang panahon bag-o ang eleksyon para mahingagaw ang mga pagbag-o sa konstitusyon nga amo pangunahon ginaligan ni Arroyo para makapabilin pa sa poder.

Ginapaggwa sang Malakanyang nga may nagabaskog nga hingyo para magpadayon si Arroyo bilang presidente. Direktang ginakoordinacion asawa niya nga si Mike Arroyo ang nagkalain-lain nga kampanya kag padihot para sa iya pagdalagan. Isa na diri ang pagpapirma sang petisyon nga magdalagan siya. Ginagamit niya ang makinarya kag pondo sang Malakanyang agud makuha ang suporta sang mga pulitiko kag lokal nga upisyal kag mapahulag sila sa kampanya.

Pati ang negatibo nga pagbanta sa ekonomya sang isa ka dumuluong nga ahensya (ang Fitch Ratings sang UK) ginpagguwa nga nagakabalaka sa indi pagpadayon sang mga polisiya pang-ekonomya kon indi magdalagan si Arroyo.

Lakip man sa mga padihot sang iya mga propagandista ang sobra nga pagpadaku sa kuno pagpabor ng mga pinuno sang nagkalain-lain nga pungsod kag sang dalagku nga kumprador nga pagpadayon bilang presidente si Arroyo. Ginapabugal

man sang Malakanyang nga maayo nga bagay ang magarbo nga pag-abi-abi ni US President George W. Bush sa pagbisita ni Arroyo sa White House sadtong Mayo, ang pagbilang sang sa Pilipinas nga "mayor nga alyado militar sa guwa sang NATO," ang

daku nga dugang nga ayuda militar sang US kag ang pag-endorso ni Bush sa pagkandidato ni Arroyo sa palaabuton nga elekson.

Maathag na para sa rehimen, ang pinakadaku nga sangkap para sa pagkandidato ni Arroyo amo ang ginapadaku nga pag-endorso sa iya ni Bush.

Hungod nga paborable para sa imperialismong US nga magpabilin sa poder si Arroyo. Ang ginpakita ni Arroyo nga hayagan kag wala

Mga tampok sa isyu nga ini...

Malahalon nga leksyon sa rebolusyong agraryo sa Samar

PAHINA 4

Bihag nga sarhento, ginhilway sang BHB

PAHINA 8

Pagbatu sa US sa Iraq kag Afghanistan

PAHINA 11

ginapasin-o nga militarismo nagasanto sa ultra-Tuo nga mga polisiya sang militaristang gubyernong Bush. Siguraduhon ni Arroyo ang nagapadayon nga pagpasiksi sang armadong pagpasilabot sang US sa Pilipinas tubtub sa punto mangin kinaandan na ang direktang pag-entra sang mga armadong tropang Amerikano sa gera sibil sa Pilipinas.

Ang pagpabilin ni Arroyo sa poder paborable labi na para sa pagpabaskog sang presensya militar sang US sa rehiyon. Masaligan sang US nga hatagan-dalan ni Arroyo ang pagtukod sini sa Pilipinas sang mga "forward military base" nga pagagamiton sini nga lunsaran para sa masadasian nga pagdeploy sang mga tropa sa rehiyon. Paagi ni Arroyo, padayon nga mapatuman ang mga polisiya pang-ekonomya nga ginadikta sang impperialismong US. Ginpamatud-an na niya ang iya di makuturan nga pagdayaw sa "globalisasyon" kag neoliberalismo. Handa katama si Arroyo nga lubos bakbakon ang mga kutod sang patrimonya sang pungsodnon nga ekonomya kag pahanugutan

ang pagbalik sang mga kolonyal nga kinamatarung sa dumuluong nga dalagku nga kapitalista.

Ang paghatag sang gubyernong Bush sang suporta kay Arroyo suhol sa iya todo-buhos nga pagsuporta sa pangkali-butanon nga "gera kontra-terorismo" sang US, kag sa partikular, sa pagpanalakay sini sa Afghanistan kag Iraq. Nakasiguro ang US nga pagasuportahan ni Arroyo ang iban pang ginaplano sini nga armadong pagpasilabot lakip ang posible pagsalakay sa Iran.

Sa pagpabilin sang ila neokolonial nga gahum sa Pilipinas, malahalon para sa US nga sin-o man mangin presidente mangin tampad sini nga papet. Ang presidente sang neokolonial nga republika ang pangunahon naga patuman sa pungsod sang mga polisiya sang impperialismong US.

Sa kasaysayan sang eleksyon sa Pilipinas, permi gimanok sang US ang kandidato nga ginasigahum pinakapektibo makaserbi sa interes sini. Sa amo pa man, wala nagasara sang

ganhaan ang US sa iban pa nga mga kandidato nga paborable para sa mga interes sini. Sa kamatuoran, nagaisa ang tanan sang mga reaksyunaryong partido pulitikal sa mga fundamental nga polisiya kaangot sang relasyon papet-amo sang neokolonial nga republika kag sang impperialismong US.

Bisan pabor sa US nga magpabilin sa poder si Arroyo, ginahanda gihapon sini bilang reserbang kabayo si Gen. Angelo Reyes, sekretaryo sang depensa subong. Si Reyes, nga direktang nagakuha sang mga mandu sa Pentagon, nagaserbi subong nga "handler" ni Arroyo. Si Reyes man ang pangunahon nga upisyal sa gubyerno ni Arroyo nga nagduso sang militarismo sang rehimeng sa pag-atubang sa rebusyonaryong hublag.

Daku nga kabudlayan kahalitan ang igatuga sa pamuluyong Pilipino sang militarismo kag labaw nga pag-ikog-ikog sang reaksyunaryong rehimeng Arroyo sa impperialismong US. Amo gani nga nahamulag siya katama sa pumuluyo. Nabudlayan gid si Arroyo nga makakuha sang tunay nga suporta sang pumuluyo para sa iya pagpadalagan sa palaabuton nga eleksyon.

Pat-ud kon magpiniliay lamang subong igalampaso siya sang iban pa nga kandidato. Agud magdaog, kinahangklan ni Arroyo ang dakung milagro—malaparan nga pagpangdaya, pakusog kag dalagkuon nga pagpasilabot sang US sa eleksyon.

Kon ginapamilit gihapon ni Arroyo magdalagan sa maabot nga eleksyon, mahatagan kahigayunan ang pumuluyong Pilipino nga pabyaron siya sang mahal sa tanan nga mga mabug-at nga kasal-anan niya sa banwa.

AB

ANG Bayan

Tug XXXIV No. 10 Hunyo 21, 2003

Ang *Ang Bayan* ginabantala sa lengwahe nga Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray kag Ingles. Mahimo ini i-download halin sa Philippine Revolution Web Central nga makit-an sa:

www.philippinerevolution.org.

Nagabaton ang *Ang Bayan* sang mga kontribusyon sa porma sang mga artikulo kag balita. Ginabuyok man ang mga bumalasa nga magpaabot sang mga saway kag rekomendasyon sa ikauswag sang aton pahayagan.

Malab-ot kami paagi sa e-mail sa: angbayan@yahoo.com

Kaundan

Editoryal

Arroyo, kandidato sg US sa 2004	1
Paglibre sa US sa ICC, ginkundener	3
Padihot sa Mindanao	3

Mga Koresponsal

Tatlo ka malahalon nga leksyon	4
Paghimakas sa Isabela kag Cagayan	7
Dean Armando Malay	8
Bihag nga sarhento, ginhilway	8

Sa Luwas sang Dagat

Mga kabutigan, nahayag	10
Pagbatu sa US, nagalapad	11
Kadalok sg G8 sa Africa	12
Balita	13

Ang *Ang Bayan* ginabantala duha ka beses kada bulan sang Komite Sentral sang Partido Komunista sang Pilipinas.

Kasugtanan ilibre ang US sa pagbista sa ICC, ginkundenar

Mabaskog nga ginkundenar sang Partido Komunista sang Pilipinas ang kasugtanan sang US kag rehimeng Arroyo nga indi pag-itugyan ang sin-o man nga pumuluyo sang US sa pagbista sa International Criminal Court (ICC) ukon sa ano man nga "third country" para sa mga krimen batuk sa katawhan. Ang kasugtanan, nga ginatawag "Article 98," ginlagdaan nanday Foreign Affairs Secretary Blas Ople kag US State Secretary Colin Powell bag-o pa man magkadto sa US si Arroyo sadtong Mayo.

Sa isang pahayag sa midya sining Hunyo 3, ginsiling ni Gregorio "Ka Roger" Rosal, tagapamaba sang Partido, nga ang Article 98 pat-ud konektado sa katuyuan nga pasingkion kag palaparon pa ang sakop sang interbensyon militar sang US sa pungsod. Bangud indi pagpasabton ang mga tropa kag operatiba sang US sa ila mga krimen, siling niya, labi nga magabaskog ang buot nila nga maglunsar sang wala ginapasin-o nga agresyon.

Ginhambal man ni Ka Roger nga ang Article 98 labag sa 1998 Rome Statute nga ginpirmahan sang Pilipinas sadtong Disyembre 2000. Ang Rome Statute internasyunal nga kasugtanan nga pirmado sang 139 nga pungsod kag nagtukod

sang ICC. Ang ICC ang ginatugyanan magbista sa mga krimen tulad sang henosidyo, mga krimen sa gera kag krimen kaangot sang agresyon sang mga dumuluong nga tropa.

Daan nga pinirmahan man ini sang US pero umatras ini diri sadtong Mayo 2002. Sugod sadto, padayon nga ginaipit sang US ang nagkalain-lain nga pungsod agud maghalin ukon indi magpirma diri. Sa subong, nagaabot na sa 39 pungsod ang napapirma sang US sa Article 98 bunga sang pangampanya sini nga uk-ukon ang gahum sang Rome Statute. Tubtub Hulyo 1 ang ginhatac nga taning sang US sa mga pungsod nga pumirma sa Rome Statute nga maghalin diri, kon indi wala sila sang ayuda militar sa US.

Sa kaangot nga balita, gina-insister ni Vice President Teofisto Guingona kay Foreign Affairs Secretary Blas Ople nga dapat ihayag na sa publiko ang bilog nga kasulatan sang Article 98. Ginapabutyag niya ang kabalaka nga sakupon sini mangin ang tropang Amerikano nga nagahimo sang mga ordinaryong krimen. Ginsiling man niya nga ang Article 98 isa ka tratado nga dapat talakayon kag itugyan sa senado kag lampas na sa sakup sang ehekutibo. AB

Padihot sa Mindanao

Malakanyang nagpadihot sang paniplang sa pagbisita ni Arroyo

Nagpadihot ang Malakanyang sang Nanarisring paniplang agud takpan ang matuod nga nagakalatabo sa Mindanao kag may maibalita nga manami ang midya kaangot sa isa ka simana nga pagbisita ni Gloria Macapagal-Arroyo didto sining Hunyo.

Pinakamatingkad diri amo ang pagpag-guwa sang Malakanyang sang himu-himo nga sulat halin kuno kay Hashim Salamat, tserman sang Moro Islamic Liberation Front (MILF) nga nagasaad nga boluntaryo indi maghulag ang MILF sa duha ka banwa sa Maguindanao (Pagalungan kag SK Pendum) kag isa ka banwa sa North Cotabato (Pikit) agud mangin "sona sang kalinungan" ang nasambit nga mga lugar. Ginbasa ang sulat sang magkadto si Gloria Macapagal-Arroyo sa Pagalungan, Maguindanao.

Pero sa isa ka hinun-anon sa radyo, hugot ginpanginwala ni Mohagher Iqbal, *chief information officer* sang MILF, nga

naghimo sang amo nga sulat si Salamat. Siling niya, ini kabahin lamang sang taktikang pagpaniplang sang Malakanyang.

Ang pagdeklara sang mga "sona sang kalinungan" daan na nga taktika sang reaksyunaryong gubyerno agud sala nga ilaraway nga ang ano man nga kalakasan sa isa ka lugar lunsay naghalin sa mga rebolusyonaryong pwersa pareho sang BHB kag MILF. Isa ini ka dakung ipokrisiya bangud samtang ginadumilian magsulod sa lugar ang mga rebolusyonaryo, hilway naman magsulod ang AFP agud magsabwag sang kahadlok kag lapakon ang mga tawhanon nga kinamatarung sang pumuluyo.

Sa hinun-anon sa iya, ginideklarar ni Iqbal nga pasingkion pa sang MILF ang mga opensiba sini bangud ginpabaskog pa operasyong militar bilang sabat sang rehimeng Arroyo. Ini sa pihak sang

"Padihot", sundan sa pahina 4

Tatlo ka malahalon nga leksyon

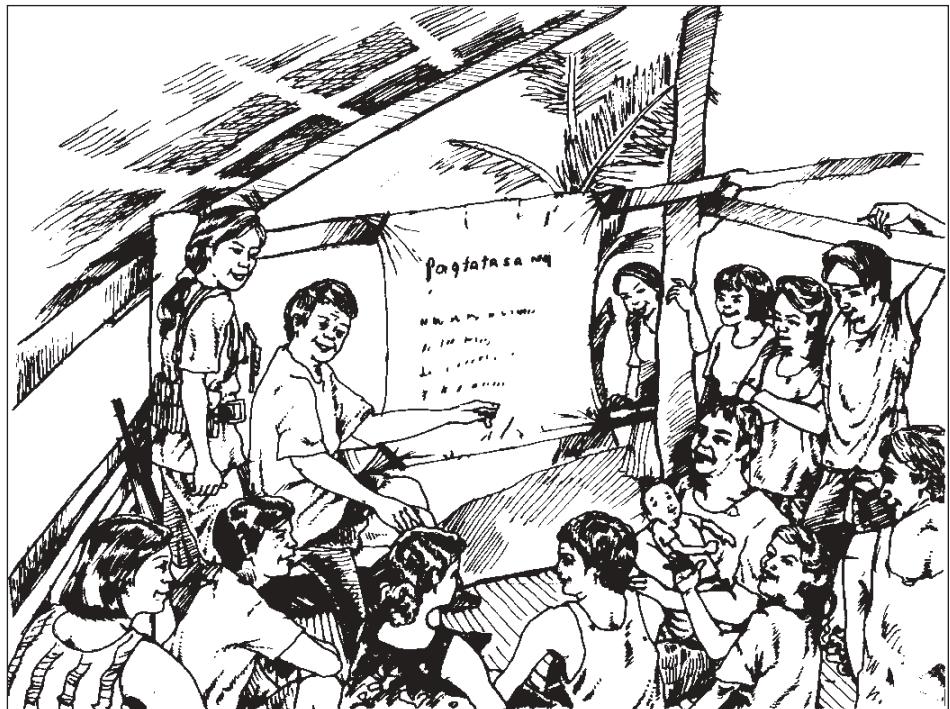
(Ikaduha sa serye sang mga artikulo bahin sa pagpasulong sang rebolusyong agraryo sa Samar.)

Sa masobra baynte'y singko anyos nga eksperensiya sa pagpasulong sang tunay nga reforma sa duta sa isa ka baseng gerilya sa Samar, tatlo ka malahalon nga leksyon ang nakuha: 1) sa proseso sang pagpasulong sang antipyudal nga paghimakas natukod ang malig-on kag madalom nga baseng masa; 2) kinahanglan mangin maayo ang Partido sa taktikal nga pagpamuno sini; kag 3) kinahanglan permi handaan ang kontra-atake sang kaaway.

PAGTUKOD SANG MALIG-ON KAG MADALOM NGA BASENG MASA.

Nagdasig ang pagtaas sa lebel sang mga organisasyong masa sa baseng gerilya nga ini sa relatibong malip-ot nga panahon bunga sang pag-uswag kag pagpagsik sang antipyudal nga paghimakas.

Pagkatapos ang anum ka bulan lamang nga rebolusyonaryong paghulag halin sang una makaangot ang mga kaupod sa lugar sadtong ulihing kwarto sang 1977, ginsuguran na ang baryo lebel nga paghimakas masa. Natigayon ini sa kahimtangan nga mga grupong pang-organisa sang mangunguma (GPM) pa lamang ang kadam-an natukod kag pila ka baryo lamang ang natukuran sang mga komiteng pang-organisa sang mangunguma (KPM). Lakip sa mga pangmasang paghimakas nga ini ang likum nga pagpanubo sang parte sa duta, pagpataas suhol sang mga mamumugon

sa uma, pagkontra sa usura kag paghulag sang mga organisasyong masa bilang kooperativa halin sa simpleng *tiklos* (bayluhanay sang trabaho) tubtub sa komunal nga produksyon.

Ang pangmasang paghimakas nga ini may naibulig sang daku sa konsolidasyon, pagpabaskog kag pagpalapad sang rebolusyonaryong organisasyong masa. Bangud sa mga kongkretoong benepisyong naagum sang masang mangunguma sa mga ini (*basahon sa nagtaliwan nga isyu sang AB, Hunyo 7, 2003*), nagdamo ang nagaboluntad kag nagahandum nga mag-entra sa mga organisasyong masa.

Bag-o matapos ang 1978, ang pag-organisa sa kadam-an sang mga baryo napasaka na sa lebel KPM

"Padihot", halin sa pahina 3

pagpasugot sang MILF sa hingyo sang mga tagasak-dag sang kalinungan nga magdeklarar sang untatlupok humalin Hunyo 2 tubtub Hunyo 12, nga ginpalawig pa tubtub Hunyo 22.

Antes mag-abot si Arroyo pilit ginpahalin ang *internal refugees* sa nagkalain-lain nga *evacuation center* bisan wala pa magkalma ang mga pagpanalakay sang AFP sa mga lugar nga ila ginhalinan. Ginhatagan naman sang dugang nga pagkaon ang mga nabilin

bilang pakitang-tawo. Gilayon ini nag-untat paghalin ni Arroyo.

Mismo ang DSWD ang nagreport nga nag-abot na sa 215 ang numero sang mga sibilyan nga namatay sa wala untat nga mga operasyon sang AFP batuk sa MILF kag pumuluyong Moro. Sa mga kaswalti nga ini, 43 ukon 20% ang mga bata nga edad 10 tuig panubo ang namatay sa tigdas, pulmonya, pagpanglibang kag kakulangan sang tubig sa lawas (*dehydration*), kadam-an sa mga *evacuation center*.

AB

samtang natukod man ang mga lubos nga asosasyong masa (LAM) sa pila ka abanteng baryo. Pag-abot sang 1979, lebel LAM na ang pag-organisa sa kadam-an sang baryo. Kadungan sa pag-uswag sang armadong paghimakas, dungan nga ginasakup sang antipyudal nga kampanya ang madamo nga baryo. Halos 90% na sang dapat maorganisa ang nagapasakop kag naga-suporta sa nagkalain-lain nga paagi sa mga pangmasang paghimakas kag armadong paghimakas.

Padayon man ang pagtaas sang ikasarang sang mga rebolusyonaryong organisasyong masa nga magsuporta sa armadong paghimakas.

Nakapatuhaw ang antipyudal nga paghimakas sang mga aktibistang masa kag rebolusyonaryong masa nga napanday sa makasahing banggianay. Sa proseso sang paghimakas, nakilala sang masa ang ila desaysibong kusog ng ginbunga sang ila paghiliusa kag determinasyon nga dulaon ang pyudal kag malapyudal nga pagpanghimulos nga madugay na naglubong sa ila sa kaimulon kag pagkaulipon. Ang sadto mahuyaan, masinulunden, pigos kag ginahimuslan kag sipak-sipak nga masang mangunguma nagabangon, nagaisa kag amat-amat nangin makagagahum nga kusog batuk sa sahing agalon nga mayduta.

Ang baseng antipyudal sa nasambit nga lugar nagaserbi man subong nga balwarte sang mga ligal kag hayag nga mga aksyong masa sa mas malapad nga sakup lakip na ang mga sentrong banwa.

Ang makasaysayan nga pagbangon sang masang mangunguma diri kag madamo pa nga kaparehong lugar may madalom nga signifikansa indi lamang sa mga lokalidad kon sa diin ini nagakatabo kundi sa kabiligan nga pagsulong sang pungsodnon nga panghimakas.

PAGPAKAMAAYO SA TAKTIKAL NGA PAGPAMUNO. Sa paglunsar sang antipyudal nga paghimakas, malahalon ang maayo nga taktikal nga pagpamuno sang Partido.

Sa idalom sang hugot nga pagpamuno sang Partido sa hulu-halintang kag sustinidong pagpasulong sang antipyudal nga paghimakas sang masang mangunguma, napahina ang pangpulitika kag pang-ekonomyang gahum sang mga agalon nga mayduta kag komersyante-usurero sa lugar. Makit-an ini sa

madinalag-on kag malahalon nga paghina sang pyudal kag malapyudal nga mga pagpanghimulos kag pagpamigos kag pagpangbababw na sang gahum pangpulitika sang pumuluyo sa lugar.

Sa proseso sang pagpatuman sang taktikal nga pagpamuno sang Partido sa paglunsar sang antipyudal nga paghimakas sa lugar, may malahalon nga leksyon nga nakuha ang mga kaupod, lunsay halin sa mga positibo kag mga negatibong inagihan:

Nagakadapat nga may nagakaigo nga imbestigasyon sosyal kag pag-analisa sang sahi sa lugar agud husto nga mabalay ang santo nga mga taktika. May kabiligan nga paghangup ang mga kaupod kag masa sa pag-analisa sa mga sahi kag sa mga pyudal kag malapyudal nga pagpanghimulos nga nagaluntad sa lugar. Sa sini, husto sa kabiligan ang nababay nga target, katuyuan, polisiya kag nahimo nga mga tikang.

Però nagkulang sila sa mas maidid nga imbestigasyon sosyal kag pag-analisa sa mga sahi, gani may mga naigo nga indi kinahanglanon nga matarget kag may ara man mas maayo ginatubang paagi sa demokratikong konsultasyon kag pag-ayuanay sa baylo sang masingki nga kumprontasyon.

Pat-uron nagaayon sa nagaluntad nga polisiya sang Partido ang ano man nga taktika sa pagpasulong sang rebolusyong agraryo. Importante ini agud mapat-ud nga ang mga taktika nakabase sa mga prinsipyo kag polisiya kag indi sa kon ano lamang ang gusto kag sarang malab-ot.

Sa kabiligan, nagasanto sa mga prinsipyo kag polisiya sang Partido ang pagpasulong sang antipyudal nga paghimakas sa lugar. Sa amo pa man, may pila ka kahinaan nga sa kadam-an bunga sang pagbase lamang sa kusog sang organisasyon kag paghulag sang masa kag pagkalipat sa aktwal nga kahimtangan kag praktikal nga konsiderasyon:

- 1) May mga demanda nga naglampus sa nagakadapat. Isa na ang masyado mataas nga suhol sang mga mamumugon sa uma nga ginapangayo sa mga manggaranon kag nahanunga nga mangunguma. Bangud wala nakunsiderar ang pagkamatarung sang demanda, nagpugong ini sa pagsulong sang produksyon sa lugar sa pila ka panahon. Sa pila ka

baryo, indi masarangan sang mga manggaranon nga mangunguma kag nahanunga nga mangunguma nga mag-arkila sang kusog-pangabudlay.

2) Indi man dapat gingamit ang masyado kumprontasyunal nga paagi sa pagpakibanggi sa pila ka taktikal nga alyado, pareho sang pila ka nakahangup nga agalon nga mayduta kag alyadong komersyante. Tigaylo, kinahanglan ang pagpaumod sa pakipagrelasyon kag pagpasanyog sa demokratikong pagpakigkonsultasyon sa mga alyado. Likawan nga indi masyado nga mahuy-an sila sa pulmulo sa baryo.

3) Dapat gintingub na lamang ang paghimakas sa mga baryo kon sa diin isa lang ang kabanggi nga agalon nga mayduta, sa baylo nga isulong ang mga ini sang separado kag paliwat-liwat.

Siguraduhon naihanda sa paghimakas ang kaisipan kag organisasyon sang masa. Kinahanglan pat-uron nga nahibal-an sang masa kon ano ang isyu, sin-o ang pangunahon kag sekundaryong target, ano ang porma kag pamaagi sang paghulag.

Sa kabilugan maayo nga natigayon ang tulungan ang ini. May ara lamang pila ka kahinaan sa aspeto kon sa diin natumod ang masunod nga importanteng leksyon:

1) Kinahanglan paluntaron permi ang mabaskog nga pagsalig sa masa. Tuguti nga maglumbo ang inisyatiba sang masa kag mapadasig ang pagpanday sang mga aktibista kag lider masa.

Ginsaway ang pila ka kahigayunan kon sa diin pila ka cadre kag pwersang pultaym sa tigaylo mga lider masa ang nanguna sa pagatubang sa mga target sang hayag nga kumprontasyon, pareho sang pagpanubo sang renta sa duta, pagpataas suhol kag pakontra sa sobra-sobra nga tubo sang komersyante.

2) Importante man hugot nga pauswagon ang paghiwat sang mga asembleya bilang pinakapektibong paagi sang madamuan nga direktahan kag demokratikong pagpasakop sa masa sa pagtalakay

Mabaskog ang mga kahalitan nga maangkon sang masa kon indi nagakaigo nga ginakonsiderar kag nahandaan ang reaksyon sang kaaway, pareho sa reaksyon nila sa kampanyang antipyudal sang 1979-1981. Diri nakighimbon sa mga operasyon militar ang apat sa siyam ka agalon nga mayduta. Bunga sini, walo ka lider-mangunguma ang ginpatay kag madamo iban pa ang gintortyur sang mga pwersa sang militar kag mga agalon nga mayduta. Sa pila ka baryo kon sa diin labing mabaskog ang pagpanalakay sang kaaway,

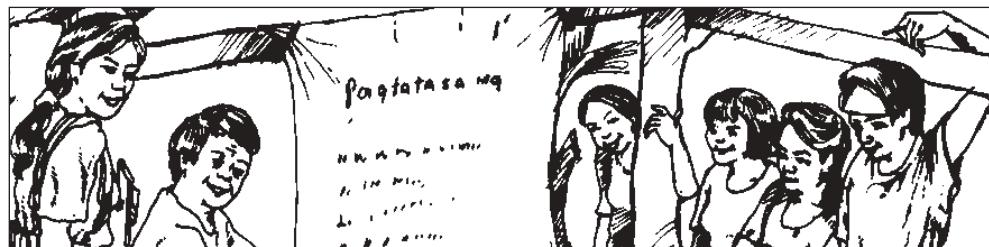
napilitan ang masa nga magbakwet kag nag-estar sa kagulangan.

Kinahanglan napreparar ang masa sa

dapat nila himuong kon magbalos ang kaaway, kon paano organisa-dong atubangon ang atake sang kaaway, kon paano amligan ang seguridad sang mga lider masa kag kon paano ang iban pa nga tikang sa pagsagang.

May mga kahigayunan nga kinahanglan man ang napanahon nga paggamit sang rebolusyonaryong armadong pwersa o aksyong militar agud silutan ang mga despotikong agalon nga mayduta nga mapintas kag aktibong nagabatu sa kahublagan mangunguma.

Sang paisa-isa ginsilutan sang BHB sa bulig sang rebolusyonaryong masa ang mga masupog kag may utang nga dugo nga agalon nga mayduta, nabuhinan ang mga nabiktima nila, napauntat kag nanyutralisa ang iban pang kaaway sa sahi nga may tendensyang magbatu sa rebolusyong agraryo kag demokratikong rebolusyon. AB

sa mga palaligban kag pahimo sang mga desisyon, kag pagkuha sang ila mga ideya kag pagpasugot. Sa sini, malikawan ang paglimita sa papel sang masa sa pagpatuman sang mga desisyon kag panawagan nga ginapapanaog lamang sa ila sang pamunuan sang mga organisasyong masa.

HANDAAN ANG KONTRA-ATAKE SANG KAAWAY. Maathag nga mainit sa mata sang kaaway ang mga antipyudal nga paghimakas bangud direktang ginahangkat, ginaguba kag ginabayluhan na sini ang pyudal kag malapyudal nga gahum sa kaumhan kag hugot nga may kaangtanang sa armadong paghimakas. Gani sa umpsa pa lamang, dapat handaan ang posible nga balos reaksyon sang kaaway, labi na ang paggamit sang gintingub nga kalakasan sang mga pwersang pyudal kag pasista.

Paghimakas agraryo sa Isabela kag Cagayan

Interes sa pautang napanubo, presyo sang mais napataas

MADINALAG-ON ang magkadungan nga kampanya batuk sa usura kag para sa pagpataas sang presyo sang produkto sang mga mangunguma sa Isabela kag Cagayan.

Masobra isa ka gatos ka baryo sa duha ka banwa sang Isabela ang nakabeneepisyo sa pagpanubo sa interes sa pautang.

Sa Echague, Isabela, napanubo ang interes sa ginautang nga binhing humay halin sa 35% pakadto sa 25% kada anihan. Naangkon ini sa pagpakigdayalogo sang mga mangunguma sa mga komersyante sa sentrong banwa sadtong Mayo 16 kag 20.

Wala gilayon nagpasugot ang mga komersyante sa ginademandan sang mga mangunguma. Sa unang dayalogo, nagtit-a ang mga komersyante nga kutob 5% lamang ang mahimo nila ipanubo sang ila interes.

Nag-abot sa 500 mangunguma ang nagpasakop sa una nga paghulag. Linibo nga polyeto ang ilang ginpanagtak kag madamo nga istimer ang ginsabit nila sa higad dalan kag mga *community center* sang napulo ka baryo. Naglunsar man sila sang mga miting masa. Ginsuportahan sang pila ka kagawad sang Sangguniang Bayan ang paghimakas sang mga mangunguma.

Sa banwa naman sang Jones sa pareho nga prubinsya, naangkon ang 50% nga pagpanubo sang interes sa pagpakigdayalogo man sang mga mangunguma sa mga komersyante sadtong Mayo 26. Halin sa daan nga 8% kada bulan, 4% na lamang ang tubuon subong sang mga usurero. Luwas diri, ginpanahutan man sang mga usurero ang mga mangunguma nga mangutang sa ila nga magbaligya

sang produkto sa iban nga negosyante.

Baynte' uno ka baryo naman sa banwa sang Baggao kag Gattaran, Cagayan ang makabeneepisyo sa madinalag-on nga paghimakas para sa pagpataas sang presyo sang mais kag pagpanubo man sang interes sa pautang.

Napataas ang presyo sang mais halin P6.00 pakadto sa P6.60 kada kilo. Napanubo naman ang interes sa pautang halin 5-10% pakadto 3% kada bulan.

Apat ka komersyante sa Baggao ang gintarget sang kampanya sumugod pa sadtong Marso. Tatlo sa ila ang nagsabat sa demanda sang mga mangunguma matapos ang kumprontasyon sadtong Mayo 6. Bilang silut, ginboykot sang mga mangunguma si Boy Lim, ang komersyante nga wala magpasugot sa ila ginademandan.

AB

9 suldato sang 52nd Recon coy, patay sa kontra-opensiba sang BHB

Siyam ka elemento sang 52nd Reconnaissance Company sang Philippine Army ang napatay sa opensiba sang Bag-ong Hangaway sang Banwa sadtong Mayo 4, alas-5 sang hapon sa Sityo Ugis, Agamar Sur, Baggao, Cagayan.

Ang 10-katawong yunit sang 52nd Recon Coy nagpakuno-kuno nga yunit sang BHB samtang nagalabugay sa nasambit nga purok umpisa pa sang agahon. Kabahin ini sang operasyon militar sang ginsimpon nga tropa sang 41st IB, 52nd Recon Coy kag 117th PNP-Baggao nga nag-umpisa sadtong Marso 28.

Tuyo sang operasyon nga ini nga sablagan ang padayon nga pagbaskog sang kahublagang masa para mapataas ang presyo sang produkto sang mangunguma kag mapanubo ang interes sang pautang. Amo man, gusto nila waskon ang nagalapad kag nagadamo nga pwersa sang rebolusyonaryong hublag.

Pagkatapos mahalitan, labing nagpaggwuwa sang kapintas ang mga suldato sang Philippine Army kag gintarget ang mga sibilyan. Sa mga masunod nga adlaw, nanghalit ang mga suldato kag ginbiktima ang mga sibilyan:

(a) ginpahog kag ginkawatan ang pamilyang De la Cruz: pilit ginpa-um-om kay Herminio ang kanyon sang pusil; ginpahog kag ginbakol si Romeo; kag si Analyn, nagabusong, gindudahan katpu sang BHB ginguyod kag ginkawatan pa sang P3,000; (b) ginguyod kag ginkawatan sang pito ka manok si Pidong Dominsel; (c) ginpahog kag ginaakusahan nagasuporta sa BHB si Randy Battala, isa ka kagawad sang barangay; (d) ginsuluk-sulok ang tatlo pamatan-on sang Agaman Norte pagkatapos mapaslawan magsunod sa sugo sang mga suldato nga sugaton ang isa ka upisyal sang barangay.

AB

Dean Armando Malay

Isa ka patriyotiko kag demokratikong peryodista kag tagasakdag sang tawhanong kinamatarung

Nagosaludo ang tanan nga mga rebolusyonaryong pwersa kay Dean Armando Malay. Si Dean Malay nangin katapu sang National Democratic Front sadtong dekada 1980. Isa siya nga dunganon nga tagapangapin sang kahilwayan sibil, nagapanguna tagasakdag sang kahilwayan kag kamatuoran sa pagpahayag kag wala nagabalhin nga simbolo sang patriyotismo. Namatay siya sadtong Mayo 15 sa edad nga 89.

Si Dean Malay bubon sang inspirasyon kag kaisog sa ligal nga demokratikong kahublagan sa masobra tatlong dekada nga pagbatu para sa hustisa kag tawhanon nga kinamatarung sadtong panahon sang diktadurang US-Marcos kag pagkatapos sini. Kakubay siya sang mga dunganong antipasista pareho nanday Lorenzo "Ka Tanny" Tanada, Sen. Jose "Ka Pepe"

Diokno, Joaquin "Don Chino" Roces kag iban pa nga nagpakita sang militansa sa atubang sang pagpanglupig sang pasistang diktar-durya.

Kabahin si

Dean Malay sa mga peryodista nga nag-angkon sang pinakamataas nga respeto halin sa mga kaparehong peryodista kag nanarisaring sektor sang pumuluyo. Ginhatag sa iya ang pinakamataas nga pasidunggog bilang mamahayag, lakip ang Lifetime Achievement Award halin sa National Press Club, Outstanding

Bihag nga sарhento, ginhilway sang BHB

GINHILWAY sining Hunyo 9 sang Ruperto Tuyac Command sang Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB) si Sgt. Ramiro Lawas sang First Scout Rangers Regiment sa isa ka wala ginhingadlan nga baryo sa Compostela Valley. Ginduh siya sang BHB sa mga tiglawas sang International Committee of the International Red Cross (ICRC), nga nagduho naman sa iya kanday Meyor Rodrigo Duterte sang Davao City, Fr. Roberto Batawan kag Sr. Annie Oser sang Diocese of Butuan City.

Si Lawas napilasan kag gindakup sadtong Abril 4, 2002 sa isa ka madinalag-on nga ambus sang BHB sa Barangay Nabunga, Boston, Davao Oriental. Halos napapas ang bug-os nga yunit ni Lawas sa pagpangambus nga ini sang gintingub nga pwersa sang 2nd Pulang Bagani Coy kag sang Conrado Heredia Command-Front 20. Naagaw sa inaway nga ini ang walo nga M16, isa ka M203 kaag isa ka 60 mm mortar.

Sa isa ka interbyu sa iya sang midya, gintuad ni Lawas nga ginbulong sang BHB ang iya mga pilas kag gintrato sang maayo samtag sa pagtatap nila. Wala nila ako gintratar nga bihag, siling niya. Gindugang man niya nga bunga sang madugay niya nga pakig-upod sa mga Pulang hangaway, nahangapan na niya subong kon ngaa nagalunsar sang rebolusyon ang BHB. "Ari sila para hilwayon ang pumuluyo halin sa pagkauilon," siling ni Lawas.

Nagpabutay man sang pagdayaw si Lawas sa maki-kaupod nga pagtamdanay kag pagkaalangay nga nasaksihan niya sa BHB. Partikular niya nga gindayaw ang proseso sang pagsaway kag pagsaway-sa-kaugalingon. Siling niya, lain gid katama ang BHB sa "burgis nga militar." Ginhambal man ni Lawas nga sala gid ang ginahambal sang AFP sa mga suldato bahin sa kinaiya sang BHB.

Antes ginhilway si Lawas, ginreport na sang militar nga nadula siya kag wala magdugay ginbilang nga patay. Siling niya, kulang sa pagpursiger sang AFP nga pangitaan ukon hilwayon siya.

Suno kay Jorge "Ka Oris" Madlos, tagapamaba sang NDF-Mindanao, si Lawas ginhilway sa basehan nga makatawo. Dugang pa niya, ang paghilway kay Sgt. Lawas kag maayo nga pagtrato sa iya pamatuod sang pagsunod sang BHB sa Comprehensive Agreement on Respect for Human Rights and International Humanitarian Law (CAHRIHL), sa Geneva Conventions kag iban pang pangkalibutanon nga makatawong layi.

Kabaliskaran sang makatawong pagtrato kay Lawas sang BHB, apat ka Pulang hangaway nga *hors de combat* ang ginsalbeyds sang militar sa Davao Oriental. Sanday Nerio Dioso, 33; Rodrigo Ungayo, 42; Ruben Tanoy, 43; kag Ruby Jean Custodio, 21 gindakup, ginpubudlayan kag ginpatay sang 4th Special Forces Coy sa Sityo Kauswagan, San Isidro, Lupi sining Hunyo 13.

Journalists' Award kag Distinguished Leadership in Journalism Award. Sadtong 1994, isa man siya sa mga nagbaton sang 10 Outstanding Filipinos Award.

Siya nangin Dean of Student Affairs sa University of the Philippines sadtong dekada 1960 kag sa amo nga katungdanan sadto lumupok ang Diliman Commune, isa ka malaparan nga paghimakas kag pila ka adlaw nga militanteng pagbarikada sang mga estudyante sa kampus sang UP sa Diliman sadtong 1970. Gindayaw niya ang mga estudyante kag ginsuportahan ang ila kahublagan. Sugod sadto, indi na madula sa iya ang mapinalanggaon nga tawag "Dean."

Ginrespeto siya sang mga estudyante bangud sa iya wala hawid-hawid nga pagsuporta kag pagpasakop sa mga demonstrasyon sang mga estudyante sa sulod kag guwa sang kampus agud iprotesta ang mga palaligban sa eskwelahan kag sa katilingban nga bunga sang imperyalismo, pyudalismo kag burukrata kapitalismo. Ginbilang ni Dean Malay ang aktibismo sang mga estudyante sa atubang sang mapiguson nga estado nga katumbas sang pagpakig-away sang mga Katipunero sa atubang sang pagpamigos sang kolonyalistang Espanyol.

Sang gindeklarar ang layi miltar sadtong 1972, ginsuportahan niya ang paghimakas sang mga estuyante kag pumuluyo agud sa pagpanumbalik sang mga demokratikong kinamatarung.

Nagpasakop siya sa iban pang mga sektor nga nagabatu sa psistang diktadurya. Nagbulig siya sa pag-organisa kag nangin tagapamuno sang KAPATID, isa ka organisasyon sang mga himata kag kaabyanan sang mga detenido pulitikal. Nangin Pangaduhang Pagapamuno man siya sang SELDA, isa ka organisasyon

sang mga anay detenido pulitikal.

Isa si Dean Malay sa mga nangin editor sang *WE Forum*, ang una nga pahayagan nga nagbuka sa kalinong kag monopolyo sang pasistang diktadurya sa masmidya, padayon nga pagbuyagyag sa mga pagpang-abuso kag kabutigan sang diktaduryang Marcos kag nagpursiger nga makagguwa sa pihak sang hugot nga pagtinguha sang diktadurya nga pahipuson ini. Ginbilanggo si Dean Malay, upod ang iban pa nga ara sa hubon editorial kag istap sang *WE Forum*, kag ginpasakaan kasong subersyon sadtong 1982 bangud sa iya mga ginsulat batuk sa diktadurya lakip ang pagbuyagyag sa pahayagan ang pagpeke sang 27 medalya ni Marcos.

Ni sanglit waay madula ang mapang-away nga diwa ni Dean Malay. Sa tion nga makagguwa sa

Lubos na ginahatagan importansya sang Partido Komunista sang Pilipinas ang mga amot ni Dean Malay sa rebolusyonaryong kahublagan.

bilangguan, kaupod niya ang mga demonstrador nga nagsinggit sang pagpahilway sa tanan nga binilanggo pulitikal kag pagtapos sa diktaduryang Marcos. Sang ginpatay sadtong 1983 ang karibal ni Marcos nga si Sen. Benigno Aquino, upod si Dean Malay sa milyon-milyon nga pumuluyo nga dumagsa sa kalye agud ipakig-away ang kinamatarung sa pagpabutyag kag kahilwayan sang pumuluyo. Isa siya sa mga namuno sa Nationalist Alliance for Justice, Freedom and Democracy (NAJFD) sadtong 1984, isa ka nagahiliugyong prente sang mga demokratiko kag patriyotikong

pwersa nagabatu sa diktaduryang Marcos.

Nagbuligay man sila ni Felixberto "Ka Bert" Olalia sang Kilusang Mayo Uno sa pagpamuno sa alyansa para sa pagsakdag sang kinamatarung sang mga mamumugon kag magkatuwang sila nga nangin tagapamuno sang National Alliance for the Protection of Workers Rights.

May madalom nga paghangup si Dean Malay sa kakinahanglanon para sa pungsodnon nga kahilwanan. Kutob sa masarangan sang iya lawas, nagpasakop si Dean Malay sa mga talakayan, protesta kag demonstrasyon batuk sa base militar sang US tubtub sadtong madinalag-on ginsara ang mga ini sadtong 1991.

Nag-entra si Dean Malay sa National Democratic Front, lakip ang pila pa ka prominenteng patriyotiko kag demokratikong prosesunal, kag aktibong nagpasakop sa mga pulong, talakayan kag pagtuon. Bug-os niya ginsuportahan ang panindugan kag paghulag sang iya asawa, ang nauna nga pumanaw si Paula Carolina "Ka Ayi" Malay, kag mga anak kag asawa sang ila mga anak para sa pungsodnon-demokratikong rebolusyonaryong kahublagan.

Kabahin si Dean Malay sa nagsuporta sa Ikaduha nga Dungganong Kahublagan Pagpanadlong sadtong 1992 kag aktibong nagbuyok sa mga kaupod nga hakson kag isulong ini. Lubos nga ginahatagan importansya sang Partido Komunista sang Pilipinas ang mga amot ni Dean Malay sa rebolusyonaryong kahublagan. Madalom ang pakig-abyahanay sang Partido Komunista sang Pilipinas kay Dean Armando Malay. Ang pakig-abyanay nga ini tubtub buhi nga hatagan importansya kag halandumon sang mga rebolusyonaryong Pilipino.

Mga kabutigan, dugang nga nabuyagyag kag ginasikway

Labing nagatampok ang labaw nga iligalidad kag imoralidad sang gerang agresyon sa Iraq kag pagkahamulag sa pumuluyo sang mga lider-gubyerno nga nagduso kag nagsuporta diri.

Bunga ini sang nagatinambak nga pamatuod nga maathag nila nga gintiplang ang ila mga pumuluyo kag ang bug-os nga kalibutan nahanungod sa pag-angkon sang Iraq sang *weapons of mass destruction* (WMD), ang basehan sang pagsalakay sa pungsod.

Nagatampok ini subong bilang pinakadaku nga kabutigan sang mga nagapamuno sa US kag United Kingdom humalin sadtong Iskandalong Watergate nga nag-obligar sa presidente sadto sang US nga si Richard Nixon nga magbiya sa pwesto.

May mga panawagan na para sa *impeachment* ni President George W. Bush. Sining Hunyo, suguran na sang kongreso sang US ang imbestigasyon sa malaparan nga pagpaniplang sang iya rehimen kag sang C.I.A. Ginapistahan man ini sang nagadamo nga pangontra sa pulitika. Sa UK, ginsuguran man sa parlamento ang imbestigasyon sa mga anomalya sang report paniktik nga gingamit ni Blair.

Nahamulag man sanday President Jose Maria Aznar sang Spain kag Prime Minister John Howard sang Australia. Partikular sa Spain, nalutos ang partido ni Aznar sa bag-o gid matapos nga eleksyon para sa parlamento. Senyal man ini sang ginapaabot nga pagsikway sa iya sang pumuluyo sa masunod nga eleksyon.

Amat-amat man gina-abandona sanday Bush, Blair kag Howard sang pila sa ila mga upisyal nga nagalikaw malamita sa pagkabuyagyag sang mga kabutigan kag nagabaskog nga pagpakamalaut sa ila. Sa US, kadam-an sa mga naghalin amo ang katulad nanday Press Sec. Ari Fleischer kag pila ka upisyal sang State Department nga direktang imbolbado sa pagbalay sang kabutigan sa midya kag sa publiko. Kalakip man sa nagbiya nga upisyal si Gen. Tommy Franks, kumander sang mga tropang Amerikano nga nagsalakay sa Iraq.

Sa UK, masobra 70 halin mismo sa partido ni Blair ang nagakontra na sa iya. Nagbiya si Godric Smith, tagapamaba ni Blair. Una diri, nagbiya na si Robin Cook, lider sang House of Commons kag daan UK Foreign Secretary; Clare Short, International Development Minister; kag iban pang upisyal sa kabinete ni Blair. Nagpamahog man magbiya ang mga hepe sang MI-6 kag MI-5, mga pungsodnon nga ahensya paniktik sang UK.

Sa Australia, nagbiya si Andrew Wilke, *senior intelligence analyst* sang Office of National Assessments (pungsodnon nga ahensya sa paniktik). Dumistansya man si Prime Minister John Howard sa masupog nga pagsuporta sa gera sa Iraq. Siling niya, wala niya mahibal-i nga palsipikado ang mga datos nanday Blair kag isa lamang ang gubyerno niya nga natiplang sang US kag UK. AB

Madamo pa nga palsipikasyon

Isa sa pinakatampok nga kabutigan Inga labaw ginkaakig sang pumuluyo labi na sa mga pungsod nga nagguyod sa gera amo ang mga paltik nga ebidensya nga pamahug ni Bush babin kuno sa paghimo sang Iraq sang armas nukleyar.

Sa iya State of the Nation Address sadtong Enero, gindeklarar ni Bush nga napamatud-an nila ang pagbakal sang Iraq umpisa pa sadtong 2001 sang daku nga kantidad sang *uranium* halin sa Nigeria, isa ka pungsod sa nakatundang Africa. Ang uranium, pangunahon nga sangkap sa paghimo sang armas nukleyar ginagamit kuno sang Iraq sa paghimo sang mga armas nukleyar batuk sa US. Ginlakip man ini ni Blair sa *dossier* nga ginhaba sang iya gubyerno agud magsabwag sang kahadlok sa publiko kag mahatagan sila sang pahanugot nga gilayon salakayon ang Iraq.

Pero suno sa CIA, temprano nga bahin pa lamang sang 2002 napamatud-an na nila nga indi ini matuod. Gilayon ginpaabot ini sang CIA kay vice Pres. Cheney kag sa mga natungdan nga ahensya kag departamento sang gubyernong US.

Indi lamang ini ginbalewala, gingamit pa nanday Cheney ang palso nga impormasyon sa pamulong-pulong ni Bush kag ginhimo nga tapalan para ipamilit ang paggera sa Iraq.

Sadtong Septyembre 2002 pa, nagpaggwu na ang US Defense Intelligence Agency (DIA) sang sekretong pagtasa nga nagasaad nga "wala sang masaligan nga impormasyon kon nagahimo kag nagatago matuod sang mga armas kemikal" ang Iraq. Gintago sang White House ang impormasyon nga ini kag ginmanduan maghipos ang mga naghimo sang pagtasa. Sa pihak sini, direkta ginhambal ni Bush kag Rumsfeld sa kongreso sang US nga may likom nga pagtago si Saddam Hussein sang dalagku nga kantidad sang mga armas kemikal, kalakip ang VX, sarin, cyclosarin kag mustard gas.

Sa ulihing inadlaw bag-o pagatake sang US sa Iraq, labing nangin desperado na ang rehimeng Bush nga makapatuhan bisaan paano sang ebidensya sang pag-angkon sang Iraq sang WMD. Gani isa ka tago nga yunit komando sa idalum sang Delta Force sang US Army Special Operations Forces ang ginpadala sang Pentagon sa Iraq agud suyuron ini kag magpangita sang WMD.

Ang yunit, nga gintawag Task Force 20, ginpakadto sa Iraq bag-o pa man lumupok ang gera. Ginasuyod nila ang daku nga bahin sang Iraq, pero wala sila sang nakit-an. Suno sa ila report, sa kadamu-damo sang ila nakadtuan nga mga bodega, nakumpiskang armas kag nakuot nga mga siyentistang Iraqi nga imbolbado kuno sa paghimo sang WMD, wala sila sang nakit-an nga pamatuod nga may likom nga *biological*, kemikal o nukleyar nga armas ang rehimeng ni Saddam Hussein.

Gintago man sang rehimeng Bush kag Pentagon ang report sang Task Force 20 pero sa kaulihanman nabuyagyag man ini sa publiko. **AB**

Pagbatu sa US, nagalapad sa Irag kag Afghanistan

Buhawi ang ginaani subong sang US halin sa malain nga hangin nga gintanom sini sa Iraq kag Afghanistan. Sa baylo nga maangkon ang istabilidad kag seguridad para sa mga interes sini, nagaatubang subong ang US sang nagalapad nga kaakig kag pagbatu sang pumuluyo halin sang sakupon sini ang duha ka pungsod.

SA IRAQ. Nagasingki ang pagbatu sang mga Iraqi sa mga tropang Amerikano nga nagokupar subong sa ila pungsod. Indi kalipay kundi malaparan kag mabaskog nga kaakig ang nabatyan nila sa pagsalakay kag pag-sakop sang US sa Iraq, bagay nga nag-utas na sa kabuhi sang masobra 7,000 nga sibilyang Iraqi.

Suno sa mga di kumpletong report, masobra 40 tropa na sang US ang namatay halin sadtong Mayo sa pagbatu sang mga Iraqi sa mga pwersang mananakop. Sining unang tatlong simana pa lamang sang Hunyo, 13 suldadong Amerikano ang namatay kag pila ka pulo ang napilasan.

Kinaandan na nga hitabo ang pagpangluthang sa mga *convoy* sang US sa mga lugar sa palibot sang Baghdad kada gabi. Koordinado kag organisado ang mga atake, nga ginakinaiyahang sang papalupok sang mga Iraqi sang *flares* sa dulom bilang

senyal sang pag-agip sang mga tropang Amerikano. Ginasundan ini sang mga ambus. Ginapalukpan man ang mga tsekpoyst sang US kag mga nagapatrulyang suldado. Sadtong Hunyo 12, gintaktak sang mga Iraqi ang isa ka helikopter nga AH-4 sang US.

Bangud sa waay ginalauman nga kabaskog sang pagbatu sang pumuluyong Iraqi, sunod-sunod ang mga operasyon militar ang ginalunsar sang US batuk sa ila. Di magnubo sa 27 Iraqi ang napatay sa isa ka operasyon militar sadtong Hunyo 12, kalakip ang limang mangunguma nga pataratas ginpalukpan sang mga suldadong Amerikano sa ila pastuhan.

Daw sa bulag subong nga nagalutang sa di makit-an nga kaaway ang US. Ginlunsar niya sadtong Hunyo 7 ang Operation

Peninsula Strike kon sa diin masobra 370 katawo ang ginaresto. Sining Hunyo 15 naman, ginlunsar ang Operation Desert Scorpion kon sa diin halos 400 katawo gindakup sa 47 reyd sang mga suldadong Amerikano sa Tikrit, Kirkuk kag Baghdad. Madamu sa gin-aresto mga inosenteng sibilyan, bagay nga labing ginkaakig sang mga Iraqi.

Patimaan sang nagabatu nga aktitud sa US sang mga Iraqi, halos wala sang nagsabat sa duha ka simana nga palaso nga ginhatac sang US agud

isurender sang mga Iraqi ang ila ginakaptan nga mga armas.

Ginatanya subong nga nagaabot sa 200,000 tropa ang ginakinahanglan agud imentenar ang okupasyon, halin sa numero nga 160,000 suldadong Amerikano kag British nga ara sa Iraq subong.

SA AFGHANISTAN. Padayon nga indi mapahamtang ang mga pwersa sang US sa ila okupasyon sa Afghanistan sa pihak sang masobra isa kag tunga ka tuig na nilang pagsakop kag pagpwesto diri sang isa ka papet nga rehimene.

Luwas sa mga rali batuk sa pagpang-abuso sang mga tropang okupasyon sang US sa mga sibilyan, padayon ang armadong atake lunsay sa mga suldadong Amerikano kag mga pwersang papet nga rehimeng Karzai.

Sining Hunyo 3, ginsalakay sang masobra 100 gerilyang Afghan ang mga pwersang milisya sang gubyernong Karzai sa prubinsya sang Kandahar, malapit sa lindero sang Afghanistan kag Pakistan. Nagpadayon ang inaway tubtub masunod nga adlaw. Suno sa mga report, siyam nga pwersang papet ang namatay kag anum ang napilasan sa pag-atake nga ini. Ini ang pinakadaku nga pagsalakay sa mga pwersa sang gubyerno umpsisa sadtong Abril, kon sa diin 28 kuno nga pwersang Taliban ang namatay sa inaway sa prubinsya man sang Kandahar.

Mabaskog ang balos-salakay sang mga papet nga gubyernong Karzai. Sa inaway sadtong Hunyo 3-4, kalakip sa ginasugid 40 gerilyang Taliban ang namatay mga sibilyan nga ginpatmatay sang mga pwersa sang gubyerno sang mag-atras ang Taliban sa ila lugar.

AB

Kadalok sang G8 sa Africa

MANGGARAN sa madamo nga natural nga resorsa mang kontinente sang Africa pero lumos ini sa makaluluoy nga kaimulon kag kapigusan. Sa mahaba nga panahon, kolonya ukon malakolonya sang imperialistang pungsod pareho sang UK, Russia, France, Belgium kag Italy ang madamo nga pungsod sini.

Pila ka siglo nga gindambong kag ginhukhok sang mga higante nga imperialistang negosyo ang ila natural nga manggad pareho sang langis, diamante, bulawan kag iban pa nga minberal. Bangud diri, nagaabot na subong sa 300 milyon nga pumuluyo ang nagakabuhi sa kulang sa isa ka dolyar kada adlaw kag masobra 28 milyon ang may HIV/AIDS.

Kwarenta porsyento sang mga bata ang indi makatuon kag 200 milyon ang nagaantos sang malnutrisyon. Sa pagsugot man sang mga imperialista, lapnagon ang mga gerang etniko kag ginatos libo ang napwersa magbakwit.

Bangud sa nagasingki nga krisis kag kapigusan, nagabaskog liwat ang mga kahublagan para sa pagbag-o sa bug-os nga Africa. Nagkalain-lain nga kawsa ang ginapakig-away sang mga ini, halin sa mga kahublagan batuk sa rasismo tubtub sa mga kahublagan para sa rebolusyonaryong pagbag-o.

Gintilawan buhusan sang malamig nga tubig sang walo ka pinakamanggaranon nga imperialistang pungsod ang nagabaskog nga pag-alsa kag pag-organisa sang mga pumuluyo. Sa ulihi nga pulong sang G8 sadtong Hunyo 1-3 sa France, ginbutang nila nga

isa sa mga pangunahong adyenda ang kahimtag sang Africa. (Ang G8 ginabilog sang US, UK, Germany, France, Italy, Canada, Russia kag Japan.)

Pareho sa nagtaliwan, ginpagkuan nila ang 53 pungsod sang Africa sang suporta pang-ekonomya kag kaayuhan sosyal. Gintukod kag gin-imbitahan sang G8 ang New Partnership for African Development (NEPAD) nga ginabilang sang mga pungsod sa G8 nga tiglawas sang bug-os nga Africa.

Wala sang iban ginhatac ang G8 sa NEPAD kudi mga promisa kag ayuda nga nakagapos sa liberalisyon kag globalisasyon. Sa kadalukan sini sa manggad sang Africa, ginapwersa sang G8 ang mga pungsod diri nga buksan pa gid ang ila ekonomya kag kadutan sa imperialistang pagpandambong kag pagpanghimulos sa idalom sang "globalisasyon." Ini

sa pihak sang lapnagon nga kagulutmon kag malahayop nga kundisyon dala sang pila ka tuig nga pagpanamad sang globalisasyon kag liberalisasyon sa ila mga ekonomya.

Wala man nahimo sang G8 nga buhinan bisan gamay gid lamang ang makalulomos nga mga utang sang mga pungsod sa Africa. Maabot sa masobra \$2.5 trilyon ang utang sang mga pungsod sa Africa. Otsenta porsyento sini utang halin sa mga imperialistang institusyon pareho sang IMF kag World Bank.

Ginaduso man sang G8 ang pagbaligya sang mahal nga mga bulong sa baylo nga buhinan ang mga restriksyon sa *patent* sang mga tradisyunal nga bulong nga ginkawat lamang sang mga higanteng kumpanya sa manggaranon nga kagulangan sang Africa. Bangud sa kadalok nga ini, lapnagon ang malarya, TB kag polio. Luwas diri, nagadamo ang nagakamatay sa mga simpleng balatian bangud wala na sang resistensya ang mga may malnutrisyon.

Kadalok man ang pangunahanon nga nagduso kay US President Bush nga magtanyag sang \$15 bilyon ng ayuda sa pagtinguba nga tappnaon ang AIDS sa Africa. Ang makabenepisyo lamang diri amo ang mga dalagku nga kumpanyang *pharmaceuticals* nga nagabaligya sang malahalon nga bulong batuk sa AIDS. Dugang diri, ginahigot ni Bush ang iya ayuda sa paghangdo sang Africa nga mag-angkat sang pagkaon kag pananum nga *genetically-modified*. AB

Mga protesta sa anibersaryo sang CARP, ginlunsar

GINDUMDOM ang ika-15 anibersaryo sang paltik kag inutil nga Comprehensive Agrarian Reform Program (CARP) paagi sang mga aksyon protesta sa Manila kag iban pa nga bahin sang pungsod.

Isa ka simana nga aksyon protesta ang ginhimo sang Kilusang Magbubukid ng Pilipinas (KPM) sa pungsodnon nga talatapan sang Department of Agrarian Reform (DAR). Ginapamilit nila nga magpanaog na sa poder si Pres. Gloria Macapagal-Arroyo bangud sa lapnagon nga pagpang-agaw sang mga duta kag militarisasyon.

May mga aksyon protesta man sa Iloilo City, Cebu City, Bacolod City, City of San Fernando sa Pampanga kag iban pa nga lugar. Sadtoong Hunyo 2, nakipagdayalogo ang mga katapu sang Alyansa ng Magbubukid sa Bulacan (AMB) kay DAR Sec. Roberto Pagdanganan babin sa lapnagon nga agaway sang duta sa iya prubinsya.

Mga rali batuk sa PPA sa Panay kag Negros, ginhiwat

NAGLUNSAD sang mga aksyon protesta sa Panay batuk sa *power purchased adjustment* (PPA) kadungan sa pagdumdom sang "Adlaw sang Kahlilwayan" sining Hunyo 12.

Sa pagpanguna sang Bagong Alyansang Makabayan (Bayan) kag sang Archdiocese sang Jaro, Iloilo, nagtipon ang 4,000 demonstrador sa Iloilo City. Maluwas sa isyu sang PPA, ginpakamalaut sa rali ang plano nga pagbag-o sa konstitusyon sang 1987.

Naghiwat sang pareho man nga mgsa aktibidad sa Roxas City, Capiz kag Kalibo, Aklan. Sa Bacolod City, nagpanawagan si Bishop Vicente Navarra nga ibasura na ang PPA kag Electric Power Industry Reform Act (Epira).

Bag-on koalisyon batuk sa "chacha," gintukod

BILANG sabat sa panawagan ni Vice President Teofisto Guingona, gintukod sining Hunyo 12 ang isa ka bag-on koalisyon sang 36 ka organisasyon agud pamatukan ang mga pabag-o sa konstitusyon sang pungsod. Isa ka manifesto ang ila ginlagdaan sa Club Filipino nga ginatig-uluhang "Preserve, Protect and Promote National Patrimony."

Pila sa mga organisasyon nga naghiliusa amo ang Council of Philippine Affairs, Plunder Watch, Bayan Muna, BAYAN, Silent Protest Movement kag Bagong Bandila.

RPA nanglugos, protektado sang gubyerno

GINAPAKAMALAUT sang mga militanteng grupo sa Negros ang ginahatag nga proteksyon sang reaksyunaryong gubyerno sa mga elemento sang RPA-ABB nga nagkuot kag naglugos sa isa ka 15 anyos nga babaye.

Ang biktima ginkidnap sang isa ka yunit sang RPA sa pagpamuno ni Jecky "Maitan" Casiple halin sa iya ginaobrahan nga restawran sa Silay City, Negros Occidental sadtoong Mayo 11. Halin diri gindala siya sa isa ka punongan sa Talisay City nga nagaserbi *safehouse* kag *armory* sang RPA, kon sa diin siya ginsakit kag ginlugos.

Mga biktima sang paglupok sa barko, ginaipit sang POEA

GINAPAATRAS sang Philippine Overseas Employment Administration (POEA) sa mga pamilya sang siyam nga *seaman* nga biktima sang paglupok sang barko ang ila demanda batuk sa tag-iya sang barko. Ang mga *seaman* kabahin sa anum nga namatay kag lima nga napilasan sang lumupok ang *boiler room* sang barko nga Norway sadtong Mayo 25 samtang nakadungka ini sa Miami, Florida sa US.

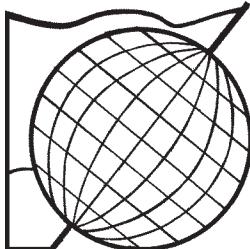
Suno sa abugado sang mga *seaman*, ginapaandaman sang POEA ang mga biktima nga indi sila paghatag bulig para sa pagpalubong kon padayunon nila ang demanda batuk sa Norway.

Mga iskandalo sa

simbahan, ginpakamalaut

GIN-IGO sining ulihi nga inadlaw ang simbahan Katoliko sang sunod-sunod nga iskandalo nahnungod sa *sexual harassment*. Gi-naakusahan ang pila ka upisyal sang simbahan sang paggamit sa ila matag-as nga pusison agud himuslan ang ila mga biktima. Lakip sa mga lider sang simbahan nga ginsentruhan sang kontrobersya amo sina Bishop Teodoro Bacani, Crisostomo Yalung kag Teodoro Buahin.

Sa atubang sang mga kontrobersya nga ini, ginpresenter ni Fr. Joe Dizon sang Kairos, isa ka makamasa nga organisa-syon sang mga Katoliko, ang mas daku pa nga mga iskandalo kag problema pangkatilingban nga dapat hatagan igtalupangud sang simbahan. Kalakip diri ang mataas nga galastusan sa edukasyon, manubo nga sweldo kag kawawad-on sang duta.

Paghimo sang armas nukleyar, gin pangapinan sang North Korea

GINHAYAG na sang North Korea nga may programa ini sa paghimo sang mga armas nukleyar. Suno sa pahayag sang gubyerno sadtong Hunyo 9 ang katuyuan sa pag-angkon sang nukleyar amo ang pangpugong sang atake kag agud makamenos sang mga kumbensyunal nga armas kag pagamayon ang hangaway. Tuyo kuno sini "mahatag ang kusog sa tawo kag mga pondo para sa konstruksyon sang ekonyoma kag pagpasanyog sang pangabuhian sang pumuluyo."

Padayon nga ginakundenar sang North Korea ang pamahug nga pagpanalakay sang US sa pungsod. Ginpakamalaut sang *Rodong Shinmun*, upisyal nga pahayagan sang gubyerno, ang plano sang US nga halinon palayo sa *demilitarized zone* ang mga tropang Amerikano sa Korean Peninsula kag maghatag sa South Korea sang \$11 bilyon nga kantidad sang kagamitan panggera.

Senyal kuno ini nga sang dugang nga paghanda sang US agud salakayon ang North Korea.

Lider oposisyon sa Myanmar, liwat ginhunong

PADAYON nga nakahunong sa isa ka kampo militar si Aung San Suu Kyi, nagapanguna nga lider oposisyon sa Myanmar (anay Burma, isa ka pungsod sa Southeast Asia). Si Suu Kyi liwat gindakup sadtong Mayo 30 sang gingamu sag mga tagasuporta sang gubyerno ang isa ka rali sang oposisyon. Ginakabalak-an nga patay na ang iban pang lider oposisyon.

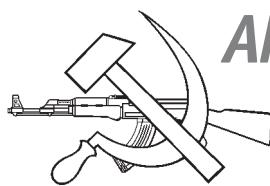
Nagdaog nga presidente si Suu Kyi sa eleksyon sadtong 1990 pero wala ini ginkilala sang militar sang Myanmar kag sa baylo ginpriso pa siya.

Pagdula gahum sa layi sang Belgium batuk sa krimen sa gera, ginapamilit sang US

GINAPAMILIT sang US nga ibasura sang Belgium ang layi sini nga naga-pahanugot nga bistahan sa pungsod ang mga krimen batuk sa katawhan sa diin man nga babin sang kalibutan ini ginbuhat, sin-o ang nagbuhat sini. Ini sa pihak sang daku na ang ginpalabnaw diri bilang konesyon sa US. Sandig sa ginhimo nga amyenda sadtong Abril, mahimo na isaylo ang pagbista sa kaugalingon nga pungsod sang akusado kon may sistemang ligal didtogo "masulhay nga makakapot sa kaso."

Bangud sa pagpapalabnaw nga ini, ang mga ginpasaka mga kaso sining Hunyo 18 batuk kanday US Pres. George W. Bush, UK Prime Minister Tony Blair kag mga nangapanguna nga upisyal sang US nga imbolbado sa pagpanalakay sa Iraq kag Afghanistan gilayon igapasa na sa US, kon sa diin pat-ud mabale-wala ang kaso.

Bisan pa man, bisan simboliko na lamang ang signipikansya sang layi, ginkaakig gihapon ini sang US bangud alagyan gihapon ini sa pagbuyagyag sang ila mga krimen batuk sa sangkatawhan. Ginpaandaman ni US Defense Sec. Donald Rumsfeld ang gubyerno sang Belgium nga hindi aprubahan sang US ang paghatag pondo sang bagong hedkwarters sang NATO sa Belgium kon indi mabasura ang layi.

ANG

Bayan

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Edisyon Hiligaynon

Tuig XXXIV No. 10

Hunyo 21, 2003

www.philippinerevolution.org

Editoryal

Arroyo, kandidato sang imperialismong US sa 2004 eleksyon

Nagadamo nga nagadamo ang patimaan nga nagahanda na si Gloria Macapagal-Arroyo nga magdalagan sa eleksyon sa 2004.

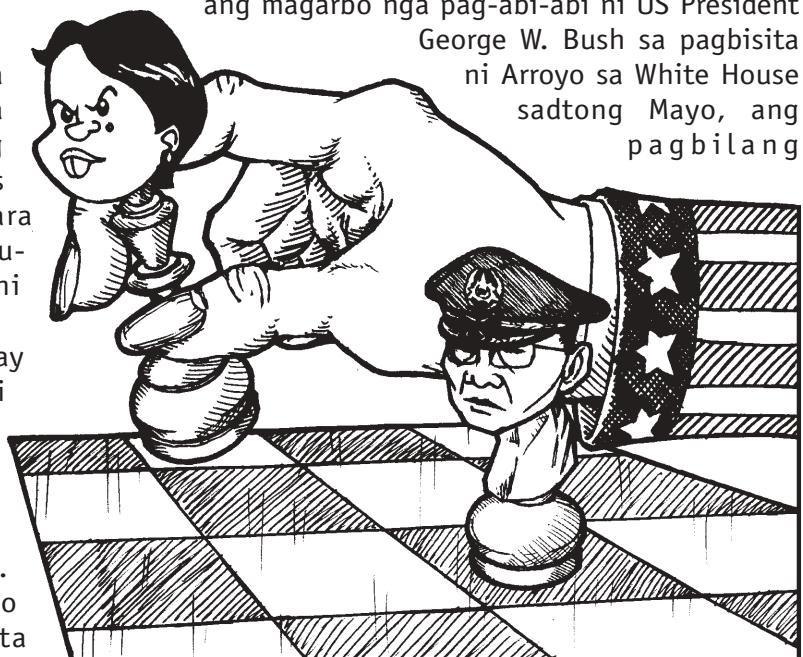
Nagadali-dali subong ang mga tinawo sa Malakanyang kag mga kaalyadong pulitiko sa paghanda sa posibleng pagkandidato niya sa pagkapresidente. Labing nagdaku ang posibilidad sini kapin na subong nga naubos ang panahon bag-o ang eleksyon para mahingagaw ang mga pagbag-o sa konstitusyon nga amo pangunahon ginasaligan ni Arroyo para makapabilin pa sa poder.

Ginapaggwu sang Malakanyang nga may nagabaskog nga hingyo para magpadayon si Arroyo bilang presidente. Direktang ginakoordina sang asawa niya nga si Mike Arroyo ang nagkalain-lain nga kampanya kag padihot para sa iya pagdalagan. Isa na diri ang pagpapirma sang petisyon nga magdalagan siya. Ginagamit niya ang makinarya kag pondo sang Malakanyang agud makuha ang suporta sang mga pulitiko kag lokal nga upisyal kag mapahulag sila sa kampanya.

Pati ang negatibo nga pagbanta sa ekonomya sang isa ka dumuluong nga ahensya (ang Fitch Ratings sang UK) ginpagguwa nga nagakabalaka sa indi pagpadayon sang mga polisiya pang-ekonomya kon indi magdalagan si Arroyo.

Lakip man sa mga padihot sang iya mga propagandista ang sobra nga pagpadaku sa kuno pagpabor ng mga pinuno sang nagkalain-lain nga pungsod kag sang dalagku nga kumprador nga

pagpadayon bilang presidente si Arroyo. Ginapabugal man sang Malakanyang nga maayo nga bagay ang magarbo nga pag-abi-abi ni US President George W. Bush sa pagbisita ni Arroyo sa White House sadtong Mayo, ang pagbilang

sang sa Pilipinas nga "mayor nga alyado militar sa guwa sang NATO," ang daku nga dugang nga ayuda militar sang US kag ang pag-endorso ni Bush sa pagkandidato ni Arroyo sa palaabuton nga eleksyon.

Maathag na para sa rehimen, ang pinakadaku nga sangkap para sa pagkandidato ni Arroyo amo ang ginapadaku nga pag-endorso sa iya ni Bush.

Hungod nga paborable para sa imperialismong US nga magpabilin sa poder si Arroyo. Ang ginpakita ni Arroyo nga hayagan kag wala

Mga tampok sa isyu nga ini...

Malahon nga leksyon sa rebolusyong agraryo sa Samar

PAHINA 4

Bihag nga sarhento, ginhilway sang BHB

PAHINA 8

Pagbatu sa US sa Iraq kag Afghanistan

PAHINA 11